

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Triplex Statvs; Ecclesiasticvs, Religiosus, & Sæcularis

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Caput 10. Circa pœnas Simoniâcis à iure impositas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80707](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80707)

CAPVT X.

Circa Poenas Simoniacis à iure
imp. suas.

DVBIUM XXXII.

An qui recipit rem spiritualement, nempe
Ordinem, aut Beneficium sub promissio-
ne pecuniae solvenda, quam tamen
non soluit: incurrat poenas simoniacis
praescriptas?

132
Nonnulli
suppono.

SUPPONO, nullas poenas esse iure
proatas, nisi simonia fuerit com-
missa in Religionis ingressu, aut in
Ordinis, vel beneficii acceptione, pro si-
monia mentali, in quacunque materia sit,
nullam esse impositam poenam. Pro conuen-
tuali ex neutra parte completam, poenam
nullam praescribi. Difficultas autem est, num
requiratur ad poenas incurrendas, simonia
completam esse ex utraque parte, hoc est, &
pretium esse datum, & beneficium rece-
ptum: an sufficiens sit recipere beneficium,
vel ordinem sub danda pecuniae promissio-
ne. Et quidem si beneficium, Ordinem, vel
Religionem quis accipit, & pretium aliqua
ex parte soluit, licet non integre omnes Do-
ctores, teste Suarez tom. 1. de Relig. l. 4. cap. 5. c.
num. 17. affirmant, sufficiens esse ad incur-
rendas poenas, quia illa simonia iam est com-
pleta ex utraque parte, siquidem res spiritua-
lis data est propter pretium solutum. Verum
quando quis recipit rem spiritualement, scili-
cet, Ordinem, aut beneficium sub promissio-
ne pecuniae solvenda, neque soluit, quae-
ritur, an poenas simoniacis praescriptas incur-
rat.

143
Non incur-
rit.

Non incurrat, quia ita fert stylus Curiae,
neque poenae extendendae sunt, sed restrin-
gendae, praecipue cum *Extravagans, de re-
stabile aequae de datione ac receptione pretij
ac beneficii* loquatur. Sic *Manu. tom. secundo
cap. 53. numero tertio*. Valent. *disp. sexta qua-
estio. 16. puncti sexto*. L. ff. Si. Suar. Avila. Azorius
Gonzalez, & alij innumeri relati à Garcia p.
octava de benef. capit. primo numero 19. Co-
narru. reg. peccatum. p. secunda §. octavo numero
septimo sacrodo praerim. Bertrud. Diaz c. 91.
in D. Valent. d. 6. q. 16. puncti 6.

144
Incurrit
plane.

Incurrit plane, quia in capit. *E. qua primo
quaestio. tertio*. Gregor. XVI. I. sic ait: ea,
quae à sanctis Pontificibus de simoniaco sta-
tuta sunt, neque & iudicio S. Spiritus, &
Apostolica auctoritate firmamus, quidquid

ergo vel in Sacris Ordinibus, vel in Ecclesi-
asticis rebus vel data, vel promissa pecunia ac-
quisitum est, nos irritum esse, & nullam enquam
vires habere censemus. Ergo quando beneficii
collatio acquiritur propter promissionem pec-
uniae, nullas vires habet, sed irrita omnino
est: & similiter si accipiatur Ordo, nullas vi-
res habebit, scilicet, quoad vltim. Ergo iam
poenae impositae simoniaco incurrunt, etiam si
simonia non sit ex utraque parte completa.
Ita Caetan. *secunda secunda quaestio. 100. d.
sexto* Sotus l. nono de insti quaestio. octava art.
primo Tolet. l. quint. capit. 92. numero tertio
Garcia ubi sup. à numero 28. & à numero 32.
punctibus alijs relatis. Et probat punctibus Re-
decisionibus hanc sententiam ex stylo Curiae
esse receptam.

Valde probabilem potest esse sententiam
primam, secundam vero probabilioris esse
credo, spectato iure. In Extravagan. *secunda*,
dicitur de simoniaco ordinatis, ut sint ab Or-
dine suspensi: qui autem sub promissione
pecuniae Ordines receperint, simoniaco illas
recepti, & non gratis, ut constat: incidit igitur
in poenas, in capit. *nobis, de simon*, dicitur,
electionem sub promissione pecuniae factam
esse penitus reprobendam. Quae verba deno-
tant nullitatem ipso iure, ut ponderat Felin.
ad cap. *insinuatum, de simon*. & Garcia supra,
num. 23.

DVBIUM XXXIII.

An Episcopus, possit dispensare cum
simoniaco occulto in inhabilitate
propter simoniam
contractam?

NON potest dispensare, sed semper est in-
habilis ad illud beneficium habendam, Non potest
etiam fuit simonia confidentialis; ad omnia
beneficia, quovisque Pontifex dispenseret. Ne-
que in privilegio concessio à Tridentino epi-
scopis circa casus occultos hic comprehen-
ditur, quia hic non est casus occultus perti-
nens ad sacramentalem absolutionem; neque
est censura, neque irregularitas; sed quaedam
vindictiva poena: in id poena introducta
post concilium; unde facultas data à Concilio
non extenditur ad casus nona lege Pontificia
reservatos post Concilium, ut respondit Gre-
gor. XII. laudita Congregationis relatione.
Sic Farinac. vol. quart. decis. rora fol. 77. Docto-
res communiter. Et hoc fuit expressis declara-
tum à Sacra Cardinali Congregatione.

Potest quidem, quia haec inhabilitas, ut
probat Henriquez *ordinandus* est quasi quaedam *Potest*
irregularitas: concessa ergo facultate dispen-
sandi in omnibus irregularitatibus occurrentibus,
videtur ad hanc inhabilitatem extendi. Ne-
que obstant Cardinalium decisiones quia etsi
magnae sunt auctoritatis, non est necessarium
eis standum, ut expresse dicit Sanchez l. 8. de
matr. d. secund. numero 10. respondens eundem
Cardinali.

Cardinal. decisioni : & de stylo curiae & Ro-
tae decisionibus docet similiter Vasquez *sono*
secund. in primam secundae D. Thom. d. 177. c.
vlt. numero 75. ubi optime probat declaratio-
nes vel decisionis Ro. vim legis non habe-
re. Adde inpradictas declarationes facile ex-
plicari posse, ut scilicet, intelligantur non pos-
se Episcopum dispensare cum simoniaco in-
habili ad obtinenda beneficia, quibus priva-
tus fuit per sententiam: nam ante sententiam
bene poterat cum occulto dispensare. Ita
Henriquez l. 13. capit. 56. numero primo &
lit. F. Lessi. reputat hoc esse probabile l. 2. c. 35.
dub. 25. n. 140. Consentit Suar. r. 1. de relig. l. 4.
cap. 61. n. 11.

148
Hoc proba-
lem esse, sed primam, communem quidem

esse preferendam & sequendam in praxi. *bile. pri-*
Dico itaque, si ignorante beneficiario simo-
nia commissa fuit, & ipse bona fide benefe-
cium recepit, posse Episcopum, si beneficium *habitus*
omnino.
sit simplex, post liberam illius resignationem,
iterum idem beneficium eidem conferre : se-
cus vero si beneficium maius sit ; tunc enim
non poterit pro illa vice, quia debet prius al-
teri confecti, & postea si vacet, poterit con-
ferre huic simoniam ignoranti. *capit. penult.*
de elect. quod si sciens simoniam commise-
rit, nullo modo posse Episcopum dispensare,
sed semper inhabilem esse ad illud benefi-
cium habendum : & si fuit (ut dixi) si-
monia confidentialis, ad omnia benefi-
cia, quovisque summus Praeul dispen-
set.

Ad